

Multinational betaalt fors lagere winsttax

By **Camil Driessen, Merijn Rengers**, www.nrc.nl

juli 4de, 2017

Multinationals die een hoofdkantoor in Nederland openen, kunnen tot 80 procent korting op hun winstbelasting bedingen. Ook zijn er volop mogelijkheden voor buitenlandse bedrijven om met de fiscus te onderhandelen over het „effectieve belastingpercentage” dat zij in Nederland moeten betalen.

Dat blijkt uit documenten over de komst van het Israëlische chemiebedrijf ICL naar Nederland, die *NRC* verkreeg met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur. Woensdagavond debatteert de Tweede Kamer over hoe ICL naar Nederland werd gelokt. Aanleiding voor het debat zijn recente publicaties in *NRC* over de bemoeienis van premier Rutte met het binnenhalen van ICL. Hij opende begin 2015 het hoofdkantoor van ICL in Amsterdam en zei daarbij dat het chemiebedrijf „een goed en verstandig besluit had genomen”.

Vanaf 2011 heeft het Netherlands Foreign Investment Agency (onderdeel van het ministerie van Economische Zaken) tegenover ICL hoog opgegeven over de lage effectieve tarieven in Nederland en over de ruime mogelijkheden met de fiscus te onderhandelen, zo blijkt uit de stukken. Door hoge aftrekposten op te voeren kan de belastingdruk voor multinationals tot 5 procent worden gereduceerd, aldus het NFIA.

Nederland troefde Zwitserland af als vestigingslocatie

Over deze fiscale deals is niets terug te vinden in de brief die Henk Kamp (Economische Zaken, VVD) en staatssecretaris Eric Wiebes (Financiën, VVD) vrijdag aan de Tweede Kamer stuurden. Zij schrijven de Kamer dat er „nooit onderhandeld wordt”. „Belastingpercentage en grondslag zijn voor iedere belastingplichtige gelijk”, aldus de bewindspersonen.

De belastingkortingen en andere mogelijkheden voor multinationals in Nederland staan beschreven in mails van het NFIA aan de Israëlische tak van adviesbureau Ernst & Young. Die hielp ICL tussen 2011 en 2015 een Europees hoofdkantoor op te zetten in Amsterdam. Daarbij namen Nederlandse adviseurs van KMPG Meijburg de onderhandelingen met de fiscus voor hun rekening.

Uit onderzoek van *NRC* blijkt dat Nederland in 2014 Zwitserland aftroefde als vestigingslocatie door op de valreep van de onderhandelingen met ICL onverwacht een verbeterd belastingaanbod te doen. De Israëli's haptten toe en betalen hier de komende jaren circa 10 procent winstbelasting, terwijl het reguliere tarief 25 procent bedraagt.

Nederland staat wereldwijd bekend als aantrekkelijke plek voor multinationals, vooral dankzij de flexibele opstelling van de belastingdienst. Hoe het Nederlandse fiscale klimaat zich exact verhoudt tot dat van andere Europese landen is geheim. De deals die landen sluiten met buitenlandse bedrijven worden nergens bekendgemaakt. Op dit moment maken fiscalisten en belastingdiensten in diverse landen overuren om bedrijven die vanwege de Brexit uit het Verenigd Koninkrijk willen vertrekken hun kant op te krijgen.

Niet alleen in de Kamer, maar ook in het Israëli'sche parlement leidt de belastingdeal tussen ICL en Nederland tot vragen. Knesset-lid Mikey Rosenthal (Arbeidspartij) zegt dat ICL-grootaandeelhouder Idan Ofer het afgelopen decennium diverse fiscale trucs uithaalde. Hij wil weten of de verhuizing van een deel van het bedrijf naar Nederland gevolgen heeft voor de mogelijkheden voor Israël extra belasting te heffen op grondstoffen die ICL onder gunstige voorwaarden wint rond de Dode Zee.

„De familie Ofer betaalt belachelijk weinig belasting”, zegt Rosenthal, die voordat hij in het parlement kwam een documentaire maakte over hoe de familie dankzij haar politieke contacten miljarden verdiende aan de privatisering van het voormalig staatsbedrijf ICL. „Ze zullen alles doen om publieke middelen uit Israël in hun eigen zakken te laten vloeien.”

Vijf constructies Fiscale afspraken

Het NFIA schetst vijf constructies waarover multinationals met de fiscus kunnen onderhandelen. De uitkomst wordt vastgelegd in een *ruling* - een langlopende afspraak met de Nederlandse belastingdienst.

Informal capital ruling Een buitenlands bedrijf dat mensen en werk naar Nederland verplaatst mag 10 tot 15 jaar lang extra aftrekposten opvoeren wat resulteert in een „effectieve belastingdruk van 5 tot 12,5 procent”.

Cost plus ruling

Hierbij kunnen buitenlandse bedrijven er voor kiezen slechts een „zeer beperkt deel van de winst” in Nederland te laten belasten en de rest in landen waar lagere tarieven gelden.

Innovation box ruling

Een constructie voor multinationals die vernieuwende activiteiten naar Nederland verplaatsen. Voor deze activiteiten geldt „een effectieve belastingdruk van 5 procent” en „18 procent korting op de loonbelasting”.

Cooperative ruling

Een ruling die het mogelijk maakt speciale bedrijven op te richten om op „zeer efficiënte” wijze geld via Nederland te laten stromen zonder hier dividendbelasting te betalen.

Participation exemption ruling

Deze ruling voorziet in een deelnemingsvrijstelling waardoor bedrijfswinsten maar één keer belast worden, vaak buiten Nederland.